

त्वष्टा गर्भकर्ता, विष्णुर्वा प्राजापत्यः। १ विष्णु-त्वष्ट-प्राजापति-धातारः, २ सिनीवालीसरस्वत्यश्विनः, ३ अश्विनौ । अनुष्टुप् ।

विष्णुर्योनिं कल्पयतु त्वष्टा रूपाणि पिंशतु । आ सिञ्चतु प्रजापतिर्धाता गर्भं दधातु ते ॥ १०.१८४.०१

विष्णुः- व्यापनशीलः परमात्मा । योनिम्- मूलम् । कल्पयतु- रचयतु । त्वष्टा- शिल्पाधिदेवता । रूपाणि । पिंशतु- रचयतु । प्रजापतिः- प्रजापालको हिरण्यगर्भो महत्तत्त्वाधिदेवता । आ सिञ्चतु- निषिञ्चतु । धाता- धारको हिरण्यगर्भः । गर्भम् । ते- तुभ्यम् । दधातु- धारयतु । धाता च प्रजापतिश्च एक एव हिरण्यगर्भो यथा एकस्यैव सवितुः पूषा भगोऽर्यमेति नानानामानि रूपाणि च ॥१॥

गर्भं धेहि सिनीवालि गर्भं धेहि सरस्वति ।

गर्भं ते अश्विनौ देवावा धत्तां पुष्करस्रजा ॥ १०.१८४.०२

सिनीवालि- शुक्लमिश्रिते सोमसम्बन्धिनि रसाधिदेवते । सिनी शुक्ला । वल मिश्रणे । गर्भम् । धेहि- धारय । सरस्वति- रसचोदयित्री । गर्भं धेहि । ते- तुभ्यम् । पुष्करस्रजा- पुष्करमालिनौ । अश्विनौ- प्राणेशौ । गर्भं आ धत्ताम् ॥२॥

हिरण्ययी अरणी यं निर्मन्थतो अश्विना ।

तं ते गर्भं हवामहे दशमे मासि सूतवे ॥ १०.१८४.०३

यम्- यं गर्भमुद्दिश्य । अश्विना- श्वासनिश्वासेशनशक्तिभूतौ । हिरण्ययी- हिरण्मय्यौ । अरणी- अरण्युपलक्षितश्वासनिश्वासौ । निर्मन्थतः- मथनं कृतवन्तौ । तम् । दशमे । मासि- मासे । सूतवे- प्रसवाय । ते- तव । गर्भम् । हवामहे- आह्वयामः ॥३॥